

**החלטת ועדת האתיקה
בעניין קידום תכניות בתקשורת המסחרית**

מיום כ"ז בתמוז התשע"ו-2 באוגוסט 2016

רקע

1. חה"כ תמר זנדברג פנתה לוועדת האתיקה בקשר לסרטון ששרת התרבות והספורט, חה"כ מירי רגב, פרסמה בדף הפייסבוק שלה, ובו נראית השרה מהללת את תכנית הטלוויזיה של אייל גולן ומחמיאה למנחה ולהפקה, כל זאת לקראת שידורה של עונה חדשה של התכנית בערוץ 24, במילים אלו:

*"איל גולן קורא לכם.
איזה כיף, התכנית חוזרת.
תכנית מדהימה עם מוסיקה ישראלית, מזרחית, שמחה, מרגשת,
שמשלבת שירים של פעם וכמובן מוצאת את אותם כישרונות
חדשים ושירים חדשים.
אז לכו על זה, תצליחו.
אייל, כל הכבוד.
אחלה הפקה, תעשו חיל."*

חה"כ זנדברג ביקשה כי ועדת האתיקה "תחדד את הגבולות בעניין השתתפות חברי הכנסת בפעילות מסחרית, קידום ויח"צ בכלל, ושל תוכניות טלוויזיה בפרט".

2. הוועדה ביקשה את התייחסותה של השרה רגב לפנייה. השרה מסרה לוועדה כי "הסרטון נועד לעודד את המוזיקה המזרחית והיה חלק מהגיבוי והעידוד שאני מעניקה, ... לפעילויות הנותנות במה למוזיקה מזרחית, כפי שעשיתי בעבר לגבי פעילויות אחרות. זוהי הסיבה היחידה לפעולותיי אלו, ללא רבב וללא כל כוונה פרסומית או כלכלית. חוששתי ששכחה משה"כ זנדברג האבחנה הבסיסית שבין פעולה של חבר כנסת שנועדה לקדם מדיניות שהוא מאמין בה ופועל עבודה ובין עניין שכל כולו נועד ליחסי ציבור ופרסום של הגורם המסחרי."

השרה רגב הוסיפה כי "על פי אותו הגיון המוצג במכתב כל השתתפות של חבר כנסת בתכנית טלוויזיה היא פסולה... הפועל היוצא ... הוא צמצום עד למינימום של חשיפת פעילותם של חברי הכנסת באמצעות כלי התקשורת."

3. אין מחלוקת ששרים וחברי כנסת רשאים לתמוך ולעודד תחומי תרבות ויצירה, ואף ליתן לכך פומבי. גם אין מחלוקת כי שרים וחברי כנסת רשאים, ככלל, להשתתף בתכניות טלוויזיה, גם כאלה שאינן עוסקות באקטואליה.

לצד זאת, אסור לחברי הכנסת לתת חסות, לסייע או לקדם גורמים מסחריים, ובכלל זה אמצעי תקשורת (ראו למשל החלטה מס' 14/20 בעניין השתתפות בהפקה מטעם עיתונים מסחריים).

בנוסף לכך, ובשל הרגישות ויחסי התלות ההדדיים המאפיינים את יחסי חברי הכנסת והתקשורת, נקבעו מגבלות בעניין השתתפותם של חברי הכנסת בתכניות מסוימות, נאסר עליהם להתקשר בחוזה עם גוף תקשורת ולהשתתף באופן קבוע ומתמשך בתכניות טלוויזיה ורדיו או באמצעי תקשורת אחרים (החלטה מס' 74/18).

4. על רקע זה יש לבחון האם המקרה שלפנינו מהווה מתן ביטוי לגיטימי למדיניות השרה ביחס לקידום המוסיקה המזרחית, או שמא יש בו חציית גבול לעבר היח"צנות והקידום הלא לגיטימי של תכנית מסוימת בערוץ מסחרי.

5. ההבחנה בין שיתוף הציבור בחוויה אישית, ביקורת או דברי שבח על תכנית, אירוע תרבות או מופע וכיוצא באלה, לבין עשיית פרסומת וקידום היח"צני של אלה, אינה תמיד חדה וברורה, במיוחד בעידן הנוכחי שבו באמצעים פשוטים יחסית ותוך שימוש ברשתות החברתיות ניתן ואף מקובל לשתף את הציבור באופן לא פורמלי בחוויות אישיות של חברי הכנסת.

6. אולם, לאחר שצפתה בסרטון, ועדת האתיקה סבורה כי במקרה הזה נחצה הגבול שבין הבעת עמדה והצהרת מדיניות ואף שיתוף בחוויה אישית, שהם כאמור מותרים ולגיטימיים, לבין יח"צנות אסורה. אופיו של הסרטון ותוכנו עושים שירות לתכנית מסוימת וזמר ספציפי, ונחזים כמעין "פרומו" לתכנית.

7. הוועדה קוראת איפוא לחברי הכנסת להקפיד על הגבולות ולהימנע ממה שעלול להיראות כרתימתם של חברי הכנסת למסע פרסום ויחסי ציבור של גורמים מסחריים, עניין שאף עלול לעלות כדי הפרה אתית והטלת סנקציות בהתאם.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת יצחק וקנין
יושב ראש ועדת האתיקה